

Prikaz hrvatskoga znakovlja iz 80-ih godina prošloga stoljeća

Piše: Ante BELJO

Ništa inovativno, samo obnavljanje zadataka iz komunističkih vremena. Svakom novom hrvatskom naraštaju treba usaditi kompleks genocidnosti. Za nas koji pripadamao naraštaju iz 40-ih godina prošlog stoljeća i dobro pamtimo zbivanja s početka 50-ih i Rankovićevih 60-ih, pa Titovih 70-ih i posttitovskih 80-ih s izuzećem obrambenog i oslobodilačkog Domovinskoga rata i stvaranja samostalne hrvatske države od 1990. do 2000. godine, ali nažalost i nastavkom poslije 2000-e godine pa sve do danas bila su uvijek i ponovno ispunjena zlim sadržajima o genocidnosti hrvatskog naroda i svake hrvatske države, koja ako je i uspostavljena mora imati budnog unutarnjeg i/ili vanjskog mentora koji mora budno pratiti da taj kompleks hrvatske genocidnosti ne bi otupio. Bleiburg kao simbol hrvatskoga stradanja u prošleme stoljeću bio im je uvijek trn u oku, a na poseban način prošle 2018., gdje su i po “dobrom starom” i uhodanom načinu

uključili i austrijske sigurnosne službe da pomognu baš na onaj isti način i istim metodama kao što su to radili i u desetljećima prije uspostave samostalne Republike Hrvatske.

Mali broj Hrvata u domovini o tim metodama ponešto zna, ali oni koji su živjeli u iseljeništvu prije 1990. jako dobro znaju.

Nametnute “rasprave” u iseljeništvu o hrvatskom znakovlju bile su konstantne teme s manjim ili većim intenzitetom sve od stvaranja komunističke Jugoslavije pa do njenog raspada. Živeći u to vrijeme u Kanadi o tome sam pisao u Zajedničaru, glasilu HBZ, i Hrvatskom glasu (studeni i prosinac, 1985.), Novoj Hrvatskoj (prosinac, 1985.), Hrvatskom tjedniku u Austriji (prosinac, 1985.) i Hrvatskoj reviji (prosinac, 1985.) s namjerom da se u tim kritičnim vremenima za budućnost hrvatskog naroda njegove energije treba usmjeriti na bitne sadržaje vezane uz odlučujuća zbivanja i dugoročne odluke o hrvatskoj budućnosti koje su već tada bile na vidiku.

Sličnost nametnutih tema o hrvatskim simbolima danas je očita. Metode iste a razlika je samo u tome da su one primjenjivane prije 40 godina u iseljeništvu, a u domovini poslije hrvatskog osamostaljenja. Isti akteri počeli su primjenjivati one metode koje su primjenjivali u zapadnim demokratskim državama protiv hrvatskog iseljništva. Njihove metode unutar bivše komunističke Jugoslavije bile su represija i zatvor.

Donosimo cjelovit prikaz o hrvatskom znakovlju iz toga vremena, a u nastavku će biti donesen prikaz iz današnjeg vremena (1990. - 2019.) o istoj tematici.

Zastave, zastave...

Zastave velike i zastave male, zastave slobode i zastave ropstva, zastave na stijegu i zastave pod nogama, zastave okrvavljene i zastave zapaljene, zastave pod kojim djelujemo i zastave pod koje nas se stavlja, zastave ponosa i zastave poraza, zastave protiv kojih se bori i zastave u kojima se uvijeni polažemo u grob! Zastave naše i zastave njihove! Sve su to zastave ljudskog postojanja i ljudske povijesti, ljudskog života i ljudske smrti, zastave među kojima se živi i zastave za koje se umire. One su naša slika, oblik našeg prepoznavanja, svetinja našeg zajedništva, skup naših interesa i negacija naših razlika. Zastavu ističemo uvijek: onda kad se veselimo i onda kad smo žalosni. Veseli nas, kad je na vrh koplja i ne stidimo je se kad je na polovici. Simbol je to naše radosti i naše žalosti s kojim se rađamo i s kojim umiremo.

Većina naroda ima i “Dan zastave”, a kod nekih je taj dan i narodni praznik.

U svakome narodu ima toliko toga što njegove pripadnike razdvaja, što ih čini različitima, ali ujedno i naprednima ako su te razlike ujedinjene pod istom zastavom. Ovdje možemo zastavu

shvatiti i u prenesenom smislu.

Mi Hrvati smo bili pod svačijim zastavama, bili smo im pokorni, ali smo ih znali i gaziti i paliti. I naša narodna zastava crven-bijeli-plavi je smetala mnogima, ne onima koji su imali iste boje kao i mi, nego onima kojima su naše boje smetale. I naši vlastiti sinovi, pripadnici hrvatskog naroda, su lijepili dodatke po njoj kako su mislili da odgovara njihovu uzrastu i njihovu uvjerenju. Nisu shvaćali, a mnogi još ni danas ne će shvatiti, bit i svetinju zastave, kao simbola naroda i simbola koji je daleko iznad političkih uvjerenja, ideoloških i stranačkih opredjeljenja, daleko iznad mode vremena i interesa sektaštva. (Ništa loše u stranačkim zastavama ako one ostaju samo to i ako ih se ne nameće narodu kao cjelini.) I te štetne stranačke zastave su uništavale našu zajedničku nacionalnu zastavu, a time i naše međusobno poštivanje i snošljivost i naš zajednički interes kao cilj. Skidali su ih i stavljali u većini slučajeva onako kao su to drugi željeli.

Što je hrvatski grb?

U riječkom mjesečniku "Zvona" (Rijeka, siječnja 1985.) smo pročitali o pronađenom "najstarijem grbu u kamenu", a radi se o dijelu kamenog reljefa Svetog Trojstva u jednoj kapeli katedrale u Senju. Reljef je prenesen iz Franjevačkog samostana Sv. Petra koji je zajedno s Crkvom pripadao zadužbini Frankopana. Ovaj grb potječe iz 1491. god. kako je to i pokraj njega uklesano. Prvo polje na tom grbu je udubljeno kao što se vidi na priloženoj slici. Neustaljenost u upotrebi bijelog ili crvenog polja kao početnog proteže se kroz hrvatsku povijest.

Najstarije kockaste urese slične hrvatskom grbu pronašli su ruski arheolozi 1935.-1939. godine u arheološkom nalazištu Trialti u Gruziji oko 60 km zapadno od Tbilisija. Ti uresi potječu iz mlađeg brončanog doba oko 1450.-1400. god. prije Krista. Nekako u isto vrijeme 1935.-1937. francuski arheolozi su pronašli još bogatije nalaze u mjestu Sialk u srednjoj Perziji južno od Teherana gdje je oko 1250. god. prije Krista bilo središte keramičke industrije. U tom području se prvi put spominje i hrvatsko ime, Harahvatis, uklesano 520. god. prije Krista u kamenu su još 22 naroda kojima je tada vladao perzijski car Darije Veliki.

Otuda i teorija o iranskom podrijetlu Hrvata i njihovoj najstarijoj pradomovini. Po iranskom poimanju uzdignuta kocka je predstavljala crvenu boju, kada je sunce na jugu na vrhuncu svoga uspona, a bijelu boju je predstavljala niža, udubljena kocka, kad sunce blijedi i silazi na zapad. Kod Iranaca i Kineza crvena boja je označavala jug a bijela zapad pa su i polja u grbu vjerojatno označavala zapadna i južna plemena ili pokrajine. Broj polja na tim grbovima nije bio ustaljen, ali je najčešće bio 5 sa 5 ili 8 sa 8. Ako promatramo hrvatske grbove od 7.-20. stoljeća u novoj domovini, današnjoj Hrvatskoj, naći ćemo isti slučaj.

Hrvatski kralj Petar Krešimir IV. (1056.-1073.) je darovao Splitskoj nadbiskupiji umjetnički izrađenu krstionicu na kojoj je izrađen lik kralja, a na "pentagramu" (euharističkoj zvijezdi) su uklesana 4 sokola. Na svakom sokolu je štit s hrvatskim grbom od 25 polja. Svi grbovi počinju izdignutim poljem što se može smatrati tamnijom crvenom bojom.

Kockaste grbove su Hrvati u prošlosti klesali u kamenu, urezivali u drvo, izrađivali u kovini i vezli na odjeću. S tim grbom su uresivali svoje oruđe, oružje, pokućstvo, ukrasne predmete itd.

